

УДК 62-229.38

Капушак Є.– ст. гр. КАМ-51

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

ЦАНГОВІ МЕХАНІЗМИ ЗІ СТРУМИННИМИ ЕЛЕМЕНТАМИ

Науковий керівник: к.т.н., професор Проць Я. І.

Порівняно з самоцентрувальними патронами більшу точність центрування забезпечують механізми, установочні елементи яких об'єднані в одне ціле і переміщуються в межах власної деформації. До таких відносяться цангові механізми.

На рис. 1 наведені конструкції цангових механізмів для центрування по зовнішньому діаметру: з тяговою цангою (рис. 1, а), які застосовують для закріплення штучних заготовок (для орієнтування заготовки в осьовому напрямку всередині цанги встановлений упор); з штовхальною цангою (рис. 1, б), які найчастіше застосовуються для закріплення пруткового матеріалу (для фіксування прутка в осьовому напрямі упор встановлений попереду цанги).

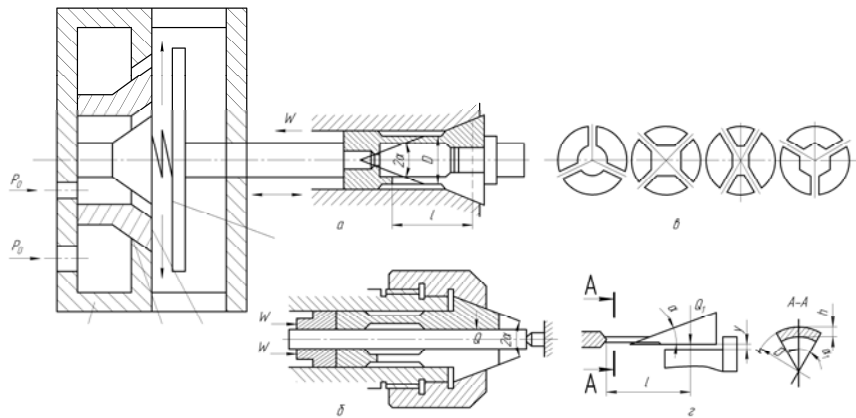

Рис. 1 – Цанговий механізм з тяговим двокільцевим

Число пелюсток цанги залежить від її робочого діаметру d , профілю затискних заготовок (рис. 1,в) і зусилля струминного елемента, зі збільшенням d заготовки збільшується і число пелюсток. Збереження працездатності цанги залежить від деформації її пелюсток, яка не повинна виходити за межі пружної зони, а похибка центрування тут не перевищує 0,1 мм.

Для визначення необхідної сили Q , що витрачається на деформацію пелюстки, можна прийняти пелюстку цанги як консольно закріплену балку (рис. 1,г) з вільотом L : **Ошибка! Объект не может быть создан из кодов полей редактирования.** тоді для всіх пелюсток: **Ошибка! Объект не может быть создан из кодов полей редактирования.**

тут E - модуль пружності цанги; J - момент інерції сектора перетину цанги в місці

закладення пелюстки цанги;
$$J = \frac{D^3 h}{8} \left(\alpha + \sin \alpha_1 \cos \alpha_1 - \frac{2 \sin \alpha^2}{\alpha} \right),$$

тут D – зовнішній діаметр поверхні пелюстки; h - товщина пелюстки; α_1 – половина кута сектора пелюстки цанги; L - довжина пелюстки від місця закладення до середини конуса; n – число пелюсток; y – стріла прогину.

Отже, сила F тяги цанги буде дорівнювати:

$$F \leq F_{\text{прис}} = \left(Q + \frac{3EJ}{L^3} yn \right) (tg(\alpha + Y_1) + tg Y_2)$$